

Fastställande av intäktsram enligt 5 kap. ellagen (1997:857)

Beslut

1. Energimarknadsinspektionen (EI) fastställer intäktsramen för Göteborg Energi Nät 556379-2729 avseende redovisningsenheten REL00062 till högst 4 036 840 tkr för tillsynsperioden 2012-2015 i 2010 års prisnivå.

Intäktsramen kommer efter tillsynsperioden att justeras för vart och ett av åren i perioden med följande faktorprisindex genom att

- a. kapitalbasens nuanskaffningsvärde räknas om med faktorprisindex (FPI) för byggnader¹ och
- b. den löpande påverkbara kostnaden räknas om med faktorprisindex (FPIE) för elnätsföretag – lokalnät avseende löpande påverkbara kostnader².

Efter tillsynsperioden ska det faktiska utfallet avseende investeringar och utrangeringar jämföras med prognosen för investeringar och utrangeringar i kapitalbasen. Vidare ska den löpande opåverkbara kostnaden jämföras med det faktiska utfallet. Om det faktiska utfallet i dessa delar avviker från prognoserna kan intäktsramen komma att omprövas.

2. EI fastställer normnivån på kvaliteten i nätverksamheten för respektive kvalitetsindikator för tillsynsperioden till följande nivåer.

- a) Kvalitetsindikator: Aviserade avbrott (SAIDI) 6,28 min
- b) Kvalitetsindikator: Oaviserade avbrott (SAIDI) 19,13 min
- c) Kvalitetsindikator: Aviserade avbrott (SAIFI) 0,07 st
- d) Kvalitetsindikator: Oaviserade avbrott (SAIFI) 0,40 st

Efter tillsynsperiodens slut ska den faktiska kvaliteten i nätverksamheten jämföras med normnivån. Om den faktiska kvaliteten avviker från normnivån ska intäktsramen justeras i enlighet med vad som framgår av Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2011:1) om vad som avses med kvaliteten i

¹ Framtaget av SCB, se bilaga 5.

² Framtaget av SCB, se bilaga 6.

Kapitalkostnader

Anläggningstillgångar som enligt företaget ingår i kapitalbasen per den 31 december 2010, uppgår till ett sammanlagt nuanskaffningsvärde om 8 930 775 tkr, se bilaga 1a, tabell 1.

Anläggningstillgångar som motsvarar 76,5 procent av det totala nuanskaffningsvärdet har redovisats till normvärde. Anläggningstillgångar som motsvarar 2,2 procent av det totala nuanskaffningsvärdet i den ingående kapitalbasen har värderats utifrån tillgångarnas anskaffningsvärde. Företaget har slutligen redovisat resterande anläggningstillgångar till annat skäligt värde.

Vissa investeringar och uträningar av anläggningstillgångar kommer att genomföras under perioden. Förändringarna i nuanskaffningsvärdet för dessa investeringar och uträningar under perioden återges per halvår i bilaga 1a, tabell 2 och 3. Företaget har inte angivit några specifika investeringsprojekt.

Företaget avser investera i anläggningar till ett totalt nuanskaffningsvärde om 705 816 tkr och utrangera anläggningar till ett totalt nuanskaffningsvärde om 197 360 tkr under tillsynsperioden.

Vid inrapportering av genomförda investeringar där normvärde finns, yrkar företaget att vissa anläggningstillgångar ska värderas enligt EI:s normvärdeslista med ett påslag om 6,35 procent såvitt det avser investeringar i lokalnät. Detta eftersom företaget inte genomför investeringsprojekt i egen regi utan upphandlar samtliga investeringsarbeten som general- och totalentreprenader. Företaget anser därför att EI:s reducering av EBR:s arbetsomkostnadspålägg och materialomkostnadspålägg missgynnar företaget på felaktigt sätt och att detta ska kompenseras med EBR:s arbetsomkostnadspålägg och materialomkostnadspålägg.

Företaget ansöker om en intäktsram baserad på en kalkylränta före skatt om 6,68 procent se bilaga 1 b.

Löpande kostnader

Företaget har i enlighet med 5 kap. 10 – 13 §§ EI:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2010:6) redovisat löpande påverkbara kostnader för 2006-2009. Dessa kostnader återfinns i bilaga 1a, tabell 4, 5 och 7. Med påverkbara kostnader avses kostnader som inte definieras som opåverkbara, exempelvis kostnader för drift och underhåll, kundspecifika kostnader såsom kostnader för mätning, beräkning och rapportering.

Företaget har, enligt 5 kap. 14 § ovan nämnda föreskrifter, prognostiserat sina löpande opåverkbara kostnader för tillsynsperioden till 1 439 974 tkr (bilaga 1a, tabell 8). Med opåverkbara kostnader avses kostnader för nätförluster (fördelat på inköp och egen produktion), abonnemang till överliggande och angränsande nät och ersättning till vissa producenter enligt 3 kap. 15 § ellagen samt myndighetsavgifter enligt förordningen (1995:1296) om vissa avgifter på elområdet.

Datum
2011-10-28

Dnr
778-2011-101437

Av beslutet om fastställande av intäktsram ska det framgå vilka uppgifter och metoder som har använts vid fastställandet av ramen (3 § andra stycket). Ett sådant beslut gäller utan hinder av att det överklagas, d.v.s. det gäller omedelbart (19 §).

Vid beräkningen av intäktsramens storlek är utgångspunkten (6 §), att ramen ska täcka **skäliga kostnader** för att bedriva nätverksamhet under tillsynsperioden och ge en rimlig **avkastning** på det kapital som krävs för att bedriva verksamheten (kapitalbas).

När intäktsramen bestäms ska även hänsyn tas till **kvaliteten** i nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamheten (7 §). En sådan bedömning kan medföra en ökning eller minskning av vad som anses vara en rimlig avkastning på kapitalbasen. Vid denna bedömning ska ett avbrott i överföringen av el beaktas i den utsträckning avbrottet inte medför skadeståndsskyldighet för nätkoncessionshavaren eller ger rätt till avbrottsersättning enligt 10 kap. 10 § ellagen.

Det följer av 5 kap. 7 § tredje stycket ellagen jämfört med 15 § förordningen (2010:304) om fastställande av intäktsram enligt ellagen (kapitalbasförordningen) att EI har bemyndigats att meddela föreskrifter om vad som avses med kvaliteten i nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamheten enligt 5 kap. 7 § ellagen. Sådana föreskrifter har EI meddelat enligt EI:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2011:1) om vad som avses med kvaliteten i nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamheten vid fastställande av intäktsram. Föreskrifterna trädde i kraft den 1 april 2011.

Med **skäliga kostnader** i nätverksamheten avses kostnader för en ändamålsenlig och effektiv drift av en nätverksamhet med likartade objektiva förutsättningar. Kostnad för avbrottsersättning enligt 10 kap. 10 § ellagen ska dock inte anses vara en skälig kostnad (8 §).

Kapitalbasen ska beräknas med utgångspunkt i de tillgångar som nätkoncessionshavaren använder för att bedriva nätverksamheten. Vidare ska hänsyn tas till investeringar och avskrivningar under tillsynsperioden (9 §).

En tillgång som inte behövs för att bedriva verksamheten ska anses ingå i kapitalbasen, om det skulle vara oskäligt mot nätkoncessionshavaren att bortse från tillgången.

I **kapitalbasförordningen** finns närmare bestämmelser om vad som avses med anläggningstillgångar (3 §), vilka tillgångar som ingår i kapitalbasen (7 §) och om värdering av anläggningstillgångar (9 – 11 §§) samt om förändring i prisläget (12 §). En anläggningstillgång ska ingå (7 §) i kapitalbasen från det halvårsskifte som följer på den tidpunkt då den börjat användas. Tillgången ska inte ingå i kapitalbasen från det halvårsskifte som infaller närmast efter den tidpunkt då den slutat användas.

Bestämmelser avseende vilka uppgifter som ska redovisas

EI har enligt 16 § 1 kapitalbasförordningen bemyndigats att meddela närmare föreskrifter om skyldigheten för en nätkoncessionshavare att lämna förslag till intäktsram och att

till att säkerställa att kunden får betala ett skäligt pris för nättjänsten. Vidare ska regleringen bidra till att ge kunderna en långsiktig leveranssäkerhet och trygga den svenska elförsörjningen. Nätföretagen ska också få stabila och långsiktiga villkor för sin nätverksamhet. Ytterligare ett viktigt mål med regleringen är att den ska understödja utvecklingen av en väl fungerande elmarknad (a. prop. s. 58).

EI:s metod för att pröva skälligheten i den yrkade intäktsramen

För att pröva de yrkade intäktsramarna har EI tagit fram en schablonmetod som beräknar den intäkt som ett företag långsiktigt behöver för att säkerställa att driften sker med en hög leveranssäkerhet och som ger utrymme för att nödvändiga investeringar kan genomföras. För att säkerställa att samtliga företag behandlas lika är schablonmetodens beräkning frikopplad från företagets bokförda kostnader. Den beräknade intäkten bygger istället på antaganden om vad ett rimligt effektivt företag bör ha för kostnadstäckning och avkastning under tillsynsperioden. EI har härvid bedömt att en rimlig avkastning erhålls med en real kalkylränta före skatt om 5,2 procent. En mer ingående beskrivning av EI:s bedömning av rimlig kalkylränta återfinns i bilaga 3. När det sedan gäller kapitalkostnaderna som beräknas med schablonmetoden skiljer sig dessa i de allra flesta fall från företagets bokföringsmässiga avskrivningar och finansiella kostnader samt avkastningskrav i verksamheten. Det beror på att EI anser att kapitalkostnaderna ska ge en långsiktig och stabil utveckling av nätavgifterna genom att de fördelas jämnt över anläggningarnas livslängd för att på så sätt säkerställa att intäkterna fördelas jämnt över tiden. Schablonmetoden tar inte heller hänsyn till hur företagen historiskt har fått kostnadstäckning för sina kostnader för att driva elnätet. Det innebär att skillnaden mellan företagets faktiska intäkter i dagsläget och den långsiktigt stabila intäkt som beräknas med schablonmetoden kan komma att behöva utjämnas för att säkerställa att kravet på att kunderna ska ha låga och stabila tariffer beaktas fullt ut.

Den teoretiska grunden för beräkningsmetoderna beskrivs bl.a. i EI:s rapport EI R2009:9 Förhandsreglering av elnätstariffer - principiella val i viktiga frågor och rapport EI R2010:24 Förhandsprövning av elnätstariffer – slutrapport inför första tillsynsperioden 2012-2015. För en kortfattad information om metoden, se bilaga 4.

EI:s bedömning av den yrkade intäktsramen

För att EI ska kunna beräkna en intäkt med schablonmetoden har EI begärt in de uppgifter som framgår av föreskrifterna EIFS 2010:6. Företaget har lämnat de begärda uppgifterna.

EI har utifrån detta underlag beräknat intäkten med schablonmetoden (för detaljerade formler samt beräkningar se bilaga 4 och 7) och funnit att en långsiktig godtagbar högsta intäktsram uppgår till 5 207 511 tkr i 2010 års prisnivå.

Företagets intäkter för åren 2006-2009 uppgår till 3 451 504 tkr i 2010 års prisnivå. En beräknad långsiktigt godtagbar intäktsram enligt schablonmetoden i 2010 års prisnivå är därmed tkr 1 756 007 högre än för fyraårsperioden 2006-2009. En avgiftshöjning med detta belopp är inte förenligt med kravet på låga och stabila tariffer och en utjämning över tid är därför nödvändig.

För att säkerställa att avgifterna inte höjs oskäligt mycket från år till år bedömer EI att utjämningen måste ske under fyra tillsynsperioder, dvs. 16 år. Då EI:s beräkningar utgår från företagets intäkter för 2006-2009 (i 2010 års prisnivå), måste utjämningen även omfatta åren 2010 och 2011. Utjämningen kommer därför att ske över 18 år (16+2). Med hänsyn härtill kan intäkterna för tillsynsperioden 2012-2015 därför endast tillåtas att öka med högst 6/18 av 1 756 007 tkr. Dessa sex artondelar (6/18) motsvaras av ett belopp på 585 336 tkr och ger företaget en högsta tillåten intäktsram för 2012-2015 om totalt 4 036 840 (3 451 504 + 585 336) tkr mot yrkade 5 777 262 tkr. Företagets yrkade intäktsram ska därför sättas ned med 1 740 422 tkr och fastställas till 4 036 840 tkr för tillsynsperioden.

Bedömning av kvaliteten i nätverksamheten

EI ska vid beräkning av en skälig intäktsram också bestämma vad som är en rimlig kvalitet på leveranssäkerheten enligt 5 kap. 7 § ellagen.

EI har med stöd av bemyndigande, utarbetat föreskrifter (EIFS 2011:1), för bedömning av kvalitetsnivån i nätverksamheten såsom redovisats ovan under rubriken Aktuella regler. Innebörden i dessa föreskrifter är att EI vid fastställande av en intäktsram också fastställer normnivån på kvaliteten för tillsynsperioden. Mer om hur kvaliteten i nätverksamheten ska bedömas beskrivs i EI:s rapport EI R2010:08 Kvalitetsbedömning av elnät vid förhandsreglering.

EI har beräknat normnivån på kvaliteten i nätverksamheten för respektive kvalitetsindikator som anges i föreskrifterna och de allmänna råden EIFS 2011:1 för tillsynsperioden till följande nivåer.

Kvalitetsindikator: Aviserade avbrott (SAIDI) 6,28 min

Kvalitetsindikator: Oaviserade avbrott (SAIDI) 19,13 min

Kvalitetsindikator: Aviserade avbrott (SAIFI) 0,07 st

Kvalitetsindikator: Oaviserade avbrott (SAIFI) 0,40 st

Normnivån är beräknad på det sätt som anges i nämnda föreskrifter utifrån de avbrottsdata som företaget redovisat och som återfinns i bilaga 2.

Angående avstämning efter tillsynsperiodens slut se nedan under rubriken Kvaliteten i nätverksamheten efter tillsynsperiodens slut.

Datum
2011-10-28

Dnr
778-2011-101437

Sammanfattning

Sammanfattningsvis ska intäktsramen för företaget avseende redovisningsenheten REL00062 uppgå till 4 036 840 tkr för tillsynsperioden 2012-2015 i 2010 års prisnivå och på sätt som närmare anges i beslutet enligt punkten 1.

Summa beräknad intäktsram enligt schablonmetoden	5 207 511
Historisk intäkt 2006-2009 uppräknat till 2010 års prisnivå	3 451 504
Skillnad mellan historisk och beräknad intäkt	1 756 007
6 / 18 av skillnaden	585 336
Beslutad intäktsram 2012 - 2015	4 036 840

Därtill ska normnivån på kvaliteten i nätverksamheten för varje år i tillsynsperioden anges till nivåerna på kvalitetsindikatorerna som närmare framgår av punkten 2.

Enligt 5 kap 19 § ellagen gäller detta beslut utan hinder av att det överklagas.

Hur man överklagar, se bilaga 8.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Yvonne Fredriksson. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit ställföreträdande generaldirektören Tony Rosten, chefsjuristen Göran Morén, tillförordnade avdelningschefen Linda Werther samt analytikern Anders Falk, föredragande.

Yvonne Fredriksson

Anders Falk

Så här gör du för att överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med beslutet kan du överklaga det hos Förvaltningsrätten i Linköping. Överklagandet ska vara skriftligt.

När du överklagar ska du

1. tala om vilket beslut du överklagar genom att ange ärendets diarienummer
2. redogöra för vad beslutet gäller, vad du tycker är fel i beslutet, varför du vill att beslutet ska ändras och på vilket sätt
3. lämna dina kontaktuppgifter: namn, postadress, telefonnummer och e-postadress.

Du kan också skicka med de handlingar som du anser har betydelse.

Om du anlitar ombud ska du uppge kontaktuppgifter till ombudet.

Senaste dag för att överklaga

Inom tre (3) veckor från den dag då du tog emot beslutet måste ditt överklagande ha kommit till Energimarknadsinspektionen. Detta gäller oavsett om du är privatperson eller företrädare ett företag.

Om du som klagar företräder det allmänna ska överklagandet dock ha kommit in inom tre (3) veckor från den dag då beslutet meddelades.

Vem tar emot överklagandet?

Du ska skriva att du vill överklaga beslutet till Förvaltningsrätten i Linköping, men du ska ändå skicka överklagandet till Energimarknadsinspektionen.

Adressen är:

Energimarknadsinspektionen
Box 155
631 03 ESKILSTUNA

Vad händer sedan?

Energimarknadsinspektionen prövar först om överklagandet kommit in i rätt tid. Om överklagandet kommer in för sent kan det avvisas. Annars överlämnar Energimarknadsinspektionen skrivelsen och övriga handlingar i ärendet till Förvaltningsrätten i Linköping som prövar överklagandet. I vissa fall kan Energimarknadsinspektionen själv ompröva beslutet.

För ytterligare upplysningar kan du vända dig till Energimarknadsinspektionen.